

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 19.3.2004
KOM(2004) 180 endelig

BERETNING FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET

**om gennemførelsen af budgetpost B5-504 "Foranstaltninger til fremme af
indfasningen i det almindelige budget af de aktiviteter, der er blevet finansieret over
EKSF-budgettet"**

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Indledning	3
1.1	Retsgrundlag.....	3
1.2	Formål	4
1.3	Budgetmæssige aspekter	4
1.4	Menneskelige ressourcer	5
2.	Projektudvikling	5
2.1.	Indledende analyser af gennemførelsen	5
2.2	Ny strategi og søgning efter projektpartnere.....	5
2.3	Etaper i gennemførelsen af "EUROFER-garantifonden"	6
3.	Projektpartnere	7
3.1	EUROFER.....	7
3.2	Finansielle formidlere	8
4.	Gennemførelsesinstrumenter	9
4.1	Forvaltningsaftalen mellem Europa-Kommissionen og EUROFER	9
4.2	Garantiaftalerne mellem EUROFER og de finansielle formidlere	10
4.3	Garantierne (garantiskrivelser).....	10
4.4	Forvaltningskontoen.....	11
5.	Projektovervågning	11
6.	Resultater	12
6.1	Anvendelsen af midlerne.....	12
6.2	Støttemodtagernes struktur.....	12
6.3	Jobskabelse.....	13
6.4	Misligholdelser.....	13
7.	Evaluering	13
8.	Konklusion	14
Bilag:	Budgetmyndighedens anmærkninger til budgetpost B5-504.....	16

1. INDLEDNING

Budgetpost B5-504 ("Foranstaltninger til fremme af indfasningen i det almindelige budget af de aktiviteter, der er blevet finansieret over EKSF-budgettet" - se bilaget) stiller 2 mio. EUR til rådighed for et pilotprojekt, hvor man skal undersøge gennemførligheden af foranstaltninger til fordel for "områder, der er berørt af de industrielle omstruktureringer inden for kul- og stålsektoren". Med henblik på at gennemføre budgetposten blev der i 2001 oprettet en garantifond til fremme af jobskabelse i målområderne.

Garantifonden forvaltes af den europæiske stålindustrisammenslutning EUROFER på vegne af Kommissionen via en forvaltningskonto. EUROFER har udstedt en række garantier, der delvis dækker lån og egenkapitalinvesteringer fra specialiserede finansielle formidlere til innovative små og mellemstore virksomheder, herunder nyetablerede virksomheder, i "områder, der er berørt af de industrielle omstruktureringer inden for kul- og stålsektoren".

For at gøre pilotprojektet så økonomisk effektivt som muligt inden for budgetloftet på 2 mio. EUR var det nødvendigt at begrænse dets geografiske dækning til bestemte EU-medlemsstater og områder. Disse områder er beliggende i Belgien (Vallonien), Frankrig, Tyskland (Dortmund) og Det Forenede Kongerige.

Da størstedelen af de traditionelle stenkulsområder i Belgien, Frankrig, Det Forenede Kongerige og Tyskland ligger i de områder, der er omfattet af projektet, er EU-stenkulindustriens interesser også blevet tilgodeset ved denne fremgangsmåde.

En garantifond blev anset for at være det bedst egnede instrument til at gennemføre denne budgetpost, da den har en større løftestangeffekt end direkte lån eller tilskud. Formålet med disse garantier er at fremme oprettelsen af nye arbejdspladser ved at gøre det lettere for små og mellemstore virksomheder i de pågældende områder at få adgang til investeringskapital (lån og/eller egenkapitalinvesteringer).

Hovedformålet med det nye instrument er at gøre det muligt fortsat at yde omstrukturingsstøtte til kul- og stålområderne efter udløbet af EKSF-traktaten i juli 2002.

EUROFER's samarbejde med erfarne eksterne partnere (finansielle formidlere), der er specialiseret i støtte til små og mellemstore virksomheder og jobskabelse, var medvirkende til, at dette pilotprojekt blev en succes. Pilotprojektet har på nuværende tidspunkt bevist, at dette instrument opfylder et behov på markedet.

1.1. RETSGRUNDLAG

Denne anden rapport forelægges for Europa-Parlamentet i overensstemmelse med kravet i den første rapport¹, som var baseret på budgetmyndighedens

¹ KOM(2002) 154 endelig af 10.4.2002, s. 13, punkt 5.2.

anmærkninger i 1999 til budgetpost B5-504N i EU's almindelige budget for 2000².

I henhold til punkt 37, litra a), nr. i), i den interinstitutionelle aftale af 6. maj 1999 mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren³ kræves der ikke noget specifikt retsgrundlag for gennemførelsen af denne budgetpost, da der er tale om et pilotprojekt.

1.2 FORMÅL

1.2.1 Generelt formål

Det generelle formål med foranstaltningerne under budgetpost B5-504 er at finansiere foranstaltninger, der skal lette overgangen fra aktiviteter, der traditionelt blev finansieret over EKSF-budgettet, til de eksisterende programmer i det almindelige budget, især strukturfondene og forskning. Målet er at fremme etableringen af innovative virksomheder (SMV'er) i forbindelse med den industrielle omstilling i kul- og stålområderne.

1.2.2 Specifikt formål

Det specifikke formål med pilotprojektet er at fremme jobskabelsen i de områder i EU, der er berørt af industrielle omstruktureringer inden for kul- og stålsektoren, ved at støtte innovative små og mellemstore virksomheders investeringsaktiviteter.

1.3 BUDGETMÆSSIGE ASPEKTER

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR:

År	2001	2002	2003 og følgende år	
I ALT	2,0	0,0	0,0	2,0

Betalingsbevillinger i mio. EUR:

År	2001	2002	2003 og følgende år	
I ALT	1,5	0,5	0,0	2,0

² Se bilaget.

³ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1.

Beregning af omkostninger:

De 2 mio. EUR er et maksimumsbeløb. De nøjagtige samlede omkostninger, som ikke må overstige 2 mio. EUR, forventes at være lavere, da de hidtidige resultater tyder på, at iværksættelsen af garantiene næppe vil blive usædvanligt høj.

1.4 MENNESKELIGE RESSOURCER

Da selve garantifonden forvaltes af EUROFER, krævede Kommissionens overvågning ikke supplerende personale, men kunne i dette specifikke tilfælde klares ved at anvende kommissionsmedarbejdere, som tidligere varetog forvaltningen af EKSF-låneordningen.

2. PROJEKTUDVIKLING

2.1 INDLEDENDE ANALYSER AF GENNEMFØRELSEN

Efter kontakter mellem forskellige generaldirektorater (bl.a. GD ECFIN, GD EMPL, GD ENTR, GD REGIO, GD RTD, GD BUGD og GD FC) blev gennemførelsen af budgetposten overladt til GD ECFIN i november 1999.

Ved de indledende gennemførelsesanalyser, som blev foretaget i slutningen af 1999 og i foråret 2000, kom man til den konklusion, at det ikke var muligt at gennemføre budgetposten inden for budgetloftet på 2 mio. EUR og samtidig dække alle EU-medlemsstaterne plus alle kandidatlandene som foreslået af Europa-Parlamentets budgetudvalg.

2.2 NY STRATEGI OG SØGNING EFTER PROJEKTPARTNERE

Af ovennævnte årsager var det nødvendigt at finde en ny strategi, hvis det skulle være muligt at gennemføre denne budgetpost. Af praktiske hensyn og på grund af de begrænsede ressourcer blev pilotprojektet begrænset til de fire medlemsstater, hvor omstruktureringen af kul- og stålsektoren havde de alvorligste konsekvenser.

For at opnå den størst mulige omkostningseffektivitet og en stor løftestangeffekt mente man, at et garantiinstrument var den mest hensigtsmæssige løsning. De eksisterende garantifonde, såsom SMV-garantifaciliteten (som administreres af Den Europæiske Investeringsfond) inden for rammerne af vækst- og beskæftigelsesinitiativet⁴, havde vist sig at være effektive.

Drøftelserne med EIF og EIB viste, at disse institutioner ikke var meget for at overtage forvaltningen af en specialiseret fond af denne størrelse. Derfor søgte man en nonprofit-orienteret partner, som både var i stand til og villig til at forvalte en sådan fond. Ud over EIF og EIB blev en række

⁴ Rådets afgørelse 98/347/EF af 19.5.1998, EFT L 155 af 29.5.1998, s. 43.

sammenslutninger og virksomheder inden for kulsektoren⁵ kontaktet, men de afslog også dette tilbud om samarbejde.

I september 2000 blev der indgået en indledende, foreløbig aftale vedrørende forvaltningen af garantifonden med EUROFER⁶, som har hovedkvarter i Bruxelles.

EUROFER var den mest realistiske mulighed på grund af dens brede repræsentation, dens lange erfaring med håndtering af større projekter, herunder projekter, der er medfinansieret af Europa-Kommissionen, og dens evne til at samarbejde med erfarne formidlere inden for det meget specielle felt, som projektet dækker.

2.3 ETAPER I GENNEMFØRELSEN AF "EUROFER-GARANTIFONDEN"

Efter den formelle godkendelse af dette gennemførelsesforslag ved Kommissionens beslutning PE/2000/2821 af 22. december 2000⁷ blev forvaltningsaftalen mellem Kommissionen og EUROFER indgået den 29. marts 2001. I april 2001 overførte Kommissionen første tranche af midlerne (1,5 mio. EUR) til den EUROFER-forvaltningskonto, som var oprettet til formålet. Den resterende tranche på 0,5 mio. EUR blev overført i september 2002.

Ifølge bestemmelserne i forvaltningsaftalen har EUROFER indvilget i at udstede garantier til delvis dækning af finansielle formidlers lån til eller egenkapitalinvesteringer i innovative små og mellemstore virksomheder i områder, der er berørt af de industrielle omstruktureringer inden for kul- og stålsektoren. Fire finansielle formidlere er blevet udvalgt af EUROFER og godkendt af Kommissionen i overensstemmelse med afsnit 7 i den meddelelse, som var knyttet som bilag til Kommissionens beslutning PE/2000/2821 af 22. december 2000. Der er tale om:

1. SODIE France
2. SODIE S.A. Belgique
3. UK Steel Enterprise Limited
4. Venture Capital Dortmund GmbH ("Dortmund-projektet")

Rammeaftalerne mellem EUROFER og disse finansielle formidlere blev indgået i oktober og november 2001. De første garantier blev udstedt af EUROFER i februar 2002, og de sidste i september 2003.

⁵ Bl.a. CESCO (European Solid Fuel Association), Gesamtverband des deutschen Steinkohlebergbaus, Essen, og RAG Coal International, Essen.

⁶ EUROFER blev udtrykkeligt udpeget som projektleder i artikel 1 i Kommissionens beslutning PE/2000/2821 af 22. december 2000.

⁷ Ikke offentliggjort i EFT.

3. PROJEKTPARTNERE

EUROFER's gode omdømme og de involverede finansielle formidlers gode resultater medvirkede til Kommissionens beslutning om at gennemføre projektet på denne måde med disse partnere.

3.1 EUROFER

Den europæiske stålindustri sammenslutning, EUROFER, blev oprettet i 1976. EUROFER's medlemmer og associerede medlemmer er stålselskaber og nationale stålforbund i EU og de central- og østeuropæiske lande.

EUROFER tegner sig for 95 % af den samlede produktion af råstål i EU. De associerede medlemmer i de central- og østeuropæiske lande tegner sig for 95 % af den samlede stålproduktion i Central- og Østeuropa.

EUROFER's målsætninger er samarbejde mellem de nationale forbund og selskaber inden for alle områder, der bidrager til udviklingen af den europæiske stålindustri, og repræsentation af medlemmernes fælles interesser over for tredjeparter, især de europæiske institutioner og andre internationale organisationer.

EUROFER har betydelig erfaring og dokumenteret kompetence med hensyn til at håndtere store projekter, såsom:

"Business Support Programme"

(Tilpasningsstøtte til de central- og østeuropæiske stålforbund med henblik på disse landes optagelse i EU)

<u>Periode:</u>	juli 2000 til juni 2002
<u>Samlet budget:</u>	1 100 000 EUR
<u>EF-bidrag:</u>	880 000 EUR

"Management of Change and Human Resources"

(Undersøgelse, som blev foretaget i samarbejde med de vigtigste europæiske stålproducenter, og som gik ud på at analysere de forandringer, der er sket i industrien, og finde ud af, hvordan disse processer konstruktivt har influeret på dialogen mellem arbejdsgivere og ansatte i den europæiske stålindustri)

<u>Periode:</u>	december 1996 til juni 2000
<u>Samlet budget:</u>	> 450 000 EUR
<u>EF-bidrag:</u>	300 000 EUR

3.2 FINANSIELLE FORMIDLERE

3.2.1 SODIE France

SODIE⁸ France, som blev oprettet i 1983, er et datterselskab af USINOR. På nuværende tidspunkt ejes det 55 % af USINOR⁹ og 45 % af en bank¹⁰. Dets forretningsområde er omstilling, dvs. ydelse af finansiel og praktisk rådgivningsstøtte hovedsagelig til små og mellemstore virksomheder/nyetablerede virksomheder og uddannelsesmæssig og kvalifikationsmæssig støtte til ansatte eller arbejdsløse. Siden 1983 har SODIE støttet ca. 8 000 virksomheder, og disse virksomheder har skabt over 100 000 arbejdspladser. Sideløbende hermed har næsten 20 000 ansatte eller arbejdsløse modtaget støtte i forbindelse med deres mobilitets- og uddannelsesindsats.

I dag samarbejder SODIE i Frankrig og Belgien med en række statslige myndigheder på alle niveauer og med virksomheder af alle størrelser i mere end 30 arbejdsmarkedsregioner. Dets store kundekreds omfatter bl.a. byer, ministerier og en række kendte større virksomheder, såsom ALCATEL og IBM.

3.2.2 SODIE Belgique

SODIE Belgique er et nyligt oprettet datterselskab af SODIE France. Det blev oprettet, efter at USINOR havde erhvervet 75 % af aktiekapitalen i COCKERILL-SAMBRE SA. Dets opgave er at skabe 4 000 nye arbejdspladser i Vallonien. Dette skal primært ske ved at støtte små og mellemstore virksomheder, f.eks. ved at yde lån med rentestøtte.

3.2.3 UK Steel Enterprise Limited (UKSE)

UK Steel Enterprise Limited (UKSE) er et aktieselskab, der er specialiseret i omstillingsstøtte. Det er et 100 % ejet datterselskab af CORUS Group plc og blev oprettet i 1975 af det tidligere British Steel plc.

I løbet af mere end 25 år har det forsynet 2 400 små og mellemstore virksomheder med kapital til en værdi af over 50 mio. GBP (80,6 mio. EUR), hvoraf de 39 mio. GBP (62,9 mio. EUR) har form af lån eller aktiekapital, mens resten består af andre former for finansiering.

Alt i alt er mere end 3 700 virksomheder blevet støttet direkte med kapital eller lokaler og i nogle tilfælde med begge dele. Det skønnes, at disse virksomheder har skabt mere end 60 000 nye arbejdspladser. Dertil kommer, at de virksomheder, der har fået støtte af organisationer, som blev oprettet af UKSE i begyndelsen af 1980'erne, skønnes at have skabt mindst 50 000 arbejdspladser.

⁸ Société pour le développement de l'industrie et de l'emploi.

⁹ Via SODISID, som er et 100 % ejet datterselskab af USINOR.

¹⁰ Caisse des Dépôts et Consignations, via datterselskabet SCET.

3.2.4 Venture Capital Dortmund GmbH ("Dortmund-projektet")

Dortmund-projektet er et partnerskab mellem den offentlige og den private sektor, som finansieres og drives af byen Dortmund i samarbejde med private selskaber som f.eks. Thyssen Krupp, venturekapitalselskaber, business angels og konsulentfirmaer. Projektet har til formål at omstille byen og regionen Dortmund fra at være et center for traditionel sværindustri til et center for den ny økonomi (e-handel, IT, mikrosystemteknologi).

De foranstaltninger, som blev planlagt og iværksat i 2000, omfatter bl.a. udvikling af eksisterende og nye virksomheder ved at stille lån, venturekapital, lokaler og højt kvalificeret personale til rådighed for dem, opfordre udenlandske selskaber til at investere og oprette virksomheder i området, forbedre infrastrukturen og yde ledelsesmæssig og logistisk støtte.

Venture Capital Dortmund GmbH er et aktieselskab, som er et datterselskab af Stadtparkasse Dortmund, der er en af bankpartnerne i Dortmund-projektet. Selv om Venture Capital Dortmund GmbH (VCD) først er oprettet for forholdsvis nylig, kan det trække på den erfaring inden for finansiering af små og mellemstore virksomheder, som Stadtparkasse Dortmund har opbygget i løbet af mere end 30 års arbejde. Siden starten af sine forretningsaktiviteter i 2000 har VCD investeret omkring 7,7 mio. EUR i ca. 10 virksomheder.

Alle de virksomheder, der finansieres af VCD, skal svare til den normale definition af små og mellemstore virksomheder; der fokuseres især på små og mellemstore virksomheder inden for områderne IT, telekommunikation, mikrosystemteknologi, robotteknologi og bioteknologi. Den gennemsnitlige størrelse af VCD's egenkapitalinvesteringer er på mellem 256 000 og 511 000 EUR.

4. GENNEMFØRELSESINSTRUMENTER

4.1 FORVALTNINGSAFTALEN MELLEM EUROPA-KOMMISSIONEN OG EUROFER

EUROFER havde fuld handlefrihed til enten af afslå eller imødekomme de enkelte garantianmodninger. Enhver risiko, som er delvist dækket af en EUROFER-garanti, skal deles med den finansielle formidler. EUROFER rapporterede til Kommissionen om alle sine aktiviteter i relation til garantifonden og gav den kopier af alle relevante dokumenter og forvaltningskontoudtog.

Den periode, hvor garantierne stod til rådighed, var på knap to år og sluttede i september 2003. Kommissionen aflønnede EUROFER for de tjenesteydelser, som blev leveret i henhold til forvaltningsaftalen, ved at betale et fast forvaltningsgebyr på 5 % af de midler, der blev stillet garanti for. Garantifonden vil blive afviklet senest i 2012.

Forvaltningsaftalen indeholder bestemmelser om rapportering, revision, overvågning og kontrol, herunder Revisionsretten for De Europæiske

Fællesskabers ret til at udføre revisioner i EUROFER's, de finansielle formidlers og alle de endelige støttemodtageres lokaler.

4.2 GARANTIAFTALERNE MELLEM EUROFER OG DE FINANSIELLE FORMIDLERE

Disse aftaler er rammeaftaler, som fastlægger betingelser og vilkår for partnerskabet og samarbejdet om dette projekt mellem EUROFER og de finansielle formidlere.

Blandt de ting, der er fastlagt i disse aftaler, er garantisatsen, garantiløftet og den maksimale (låne- eller egenkapital-) portefølje, der delvis er dækket af EUROFER-garantier. Maksimumsstørrelsen af den portefølje, som delvis er dækket af EUROFER-garantier, er på ca. 3 333 000 EUR pr. finansiell formidler¹¹. EUROFER-garantierne står gratis til rådighed for de finansielle formidlere.

Garantiaftalen mellem EUROFER og den enkelte finansielle formidler indeholder også bestemmelser om revision, rapportering og kontrol.

4.3 GARANTIERNE (GARANTISKRIVELSER)

For at kunne få garantidækning for lån til eller egenkapitalinvesteringer i støtteberettigede små og mellemstore virksomheder skulle de finansielle formidlere indgive garantianmodninger til EUROFER. EUROFER har udstedt garantierne i eget navn, men på vegne af Kommissionen, på forvaltningsbasis. Der er regelmæssigt aflagt rapport til Kommissionen om alle projekter, for hvilke der er indgivet anmodninger. Alle garantierne udløber senest syv år efter datoen for indgåelse af låneaftalen eller efter den dato, hvor egenkapitalinvesteringen blev foretaget, og under ingen omstændigheder senere end marts 2010.

Der kan stilles EUROFER-garantier for lån og egenkapitalinvesteringer, der opfylder følgende kriterier:

- a) Den endelige støttemodtager skal være en SMV12.
- b) SMV'en skal være etableret i en EU-medlemsstat.

¹¹ Dette beløb beregnes på grundlag af garantiløftet på 500 000 EUR pr. finansiell formidler. Da garantiløftet i garantiaftalerne er defineret som 15 % af porteføljen, beregnes porteføljen ved at dividere beløbet 500 000 EUR med 15 (= 33 333,33) og gange resultatet med 100 (= 3 333 333). På grund af særlige forhold i forbindelse med porteføljen er Dortmund-projektloftet fastsat til 30 % af den maksimale portefølje på 1 666 667 EUR.

Ved "garantiløft" forstås de samlede EUROFER-betalingsforpligtelser i henhold til EUROFER-garantier udtrykt som en procentdel af porteføljen og som et nominelt beløb. Beløbet 500 000 EUR fremkommer ved at dividere det samlede beløb på 2 000 000 EUR med fire, således at hver af de fire finansielle formidlere tildeles en fjerdedel heraf.

Ved "portefølje" forstås den samlede hovedstol for de lån eller egenkapitalinvesteringer, som en finansiell formidler har ydet til eller foretaget i små og mellemstore virksomheder, og som er dækket af EUROFER-garantier.

¹² Som defineret i Kommissionens henstilling 96/280/EF, EFT L 107 af 30.4.1996, s. 4.

- c) SMV'en skal være etableret i et område, der er berørt af de industrielle omstruktureringer inden for kul- og stålsektoren.
- d) SMV'en skal demonstrere en vis grad af innovation.
- e) Den finansiering, som i sidste instans er dækket af EUROFER-garantien, skal anvendes til et nyt projekt eller en ny investering. Der gøres udtrykkeligt opmærksom på, at enhver form for gældsoplægning ikke er støtteberettiget.
- f) Formålet med den finansiering, som i sidste instans er dækket af EUROFER-garantien, skal være direkte eller indirekte at skabe nye arbejdspladser inden for den pågældende EUROFER-garantis gyldighedsperiode.
- g) Minimumsløbetiden for lånet eller egenkapitalinvesteringen er tre år.

4.4 FORVALTNINGSKONTOEN

I april 2001 overførte Kommissionen første del af de pågældende midler (1,5 mio. EUR) til den EUROFER-forvaltningskonto, som var oprettet til formålet. Den resterende del af midlerne (500 000 EUR) blev overført i september 2002. Forvaltningskontoen afspejles i EUROFER's regnskaber. Den føres i EUR og anvendes udelukkende til transaktioner i forbindelse med faciliteten. EUROFER bogfører straks alle transaktioner i forbindelse med faciliteten i forvaltningskontoen.

EUROFER's revisorer skal udarbejde en revisionsberetning om kontiene med hensyn til de eksisterende garantier. GD ECFIN udarbejder hvert kvartal en finansberetning om de tal, som EUROFER fremlægger. Disse finansielle oplysninger indrapporteres til GD BUDGET.

5. PROJEKTOVERVÅGNING

Kommissionen overvåger EUROFER's fondsforvaltning på grundlag af et overvågningsprogram, som er opstillet i overensstemmelse med overvågningsprogrammerne for eksisterende sammenlignelige fonde. Disse sammenlignelige fonde er f.eks. SMV-garantifaciliteten under vækst- og beskæftigelsesinitiativet og ETF-iværksætterordningen, som begge forvaltes af EIF¹³. Ud over en gennemgang af de rapporter og forvaltningskontoudtog, som den modtager fra EUROFER, vil Kommissionen aflægge overvågningsbesøg hos EUROFER, de finansielle formidlere og udvalgte endelige støttemodtagere. Der er planlagt en række besøg i 2004.

¹³ Se punkt 2.2 ovenfor; Rådets afgørelse 98/347/EF af 22.12.1998, EFT L 155 af 29.5.1998, s. 43.

6. RESULTATER

6.1 ANVENDELSEN AF MIDLERNE

Pr. 30. september 2003 var der indkommet 136 anmodninger, og der var udstedt 127 EUROFER-garantier i de fire lande, som er udvalgt til EUROFER-programmet. Der har hidtil kun været tre misligholdelser. I ni tilfælde er der givet afslag på at stille garanti, fordi støttkriterierne ikke var opfyldt.

99,73 % af midlerne er blevet brugt, hvilket i alt svarer til en portefølje på 11 635 581 EUR. 35 % af den samlede portefølje er blevet brugt af Sodie Belgique, 14 % af Venture Capital Dortmund GmbH, 28 % af Sodie France og 23 % af UK Steel Enterprise Ltd.

Karakteristikaene ved finansieringen varierer fra den ene finansielle formidler til den anden. Med hensyn til lån (til franske, britiske og belgiske virksomheder) er den gennemsnitlige låneperiode på fem år. I Det Forenede Kongerige ønsker virksomhederne lån med en kortere løbetid (for det meste tre år), de belgiske virksomheder ønsker lån med en længere løbetid (generelt op til syv år), mens de franske virksomheder generelt har brug for femårige lån. Hvad angår de fem tyske virksomheder, bestod finansieringen af egenkapitalinvesteringer.

Det skal bemærkes, at en garantifacilitet normalt har en betydelig løftestangeffekt, hvilket især kan ses i forbindelse med programmer som SMV-garantifaciliteten¹⁴.

6.2 STØTTEMODTAGERNES STRUKTUR

De første resultater af dette pilotprojekt viser, at der i højere grad er tale om udvidelse af allerede eksisterende aktiviteter end oprettelse af virksomheder. 36 garantier sigtede på at oprette virksomheder, mens 88 blev brugt til at udvikle aktiviteterne. Der er blevet oprettet 16 virksomheder i Belgien, 14 i Frankrig, fem i Det Forenede Kongerige og en i Tyskland.

Flertallet af støttemodtagerne var mikrovirksomheder og små virksomheder. Kun ti af støttemodtagerne var mellemstore virksomheder, hvoraf fem ligger i Frankrig.

For tre af medlemsstaterne (Frankrig, Det Forenede Kongerige og Belgien) findes de vigtigste aktiviteter inden for industriproduktion og servicesektoren, mens de fleste af projekterne i Tyskland hører til i teknologisektoren.

¹⁴ Løftestangeffekten for alle formidlerne under SMV-garantifaciliteten pr. 30. september 2003 var på 13,5.

Industriproduktionen omfatter en bred vifte af aktiviteter og specielt stålsektoren, forarbejdning af metaller, fremstilling af elektrisk udstyr og fødevarerforarbejdning.

Aktivitetssektorerne varierer dog fra det ene land til det andet. I Det Forenede Kongerige, Belgien og Tyskland beskæftiger et betydeligt antal virksomheder sig med ny teknologi, mens traditionel metalproduktion stadig er en vigtig aktivitet i Frankrig.

Generelt viser resultaterne, at den form for aktiviteter, som skabes, stadig er stærkt knyttet til stålindustrien. De nye små og mellemstore virksomheder har absorberet arbejdskraften i disse regioner og brugt den til at udvikle nye aktiviteter takket være den eksisterende knowhow.

Det er klart, at de områder, som dette pilotprojekt er rettet mod, ikke er områder, som let tiltrækker innovative højteknologiske virksomheder, og de finansielle formidlere har derfor også taget hensyn til jobskabelsesaspektet.

6.3 JOBSKABELSE

Ifølge de resultater vedrørende jobskabelse, som UK Steel Enterprise Ltd har fremlagt, er der hidtil blevet skabt 67 arbejdspladser i Det Forenede Kongerige ud af de forventede 382. SODIE Belgique rapporterede, at der var skabt 226 nye arbejdspladser, hvilket betyder, at der allerede er skabt 40 % af de forventede arbejdspladser i denne tidlige fase af projektet. For SODIE France er der skabt 150 arbejdspladser ud af de 625 planlagte. Med hensyn til Venture Capital Dortmund er der skabt 55 arbejdspladser ud af de forventede 101. Det skal dog understreges, at en stor del af garantiene er udstedt i de sidste to måneder, og det er derfor endnu ikke muligt at vurdere den samlede jobskabelse, som forventes at stige yderligere.

6.4 MISLIGHOLDELSER

Der har været tre misligholdelser, siden EUROFER-programmet blev sat i gang, nemlig to konkurser hos UK Steel Enterprise Ltd og én hos Sodie France. I Det Forenede Kongerige var det udbetalte garantibeløb i forbindelse med de to misligholdelser på 197 523 EUR, mens beløbet i Frankrig var på 20 000 EUR, dvs. et samlet beløb på 217 523 EUR, svarende til 1,8 % af den samlede portefølje på 11 635 581 EUR.

Det skal understreges, at oplysningerne om misligholdelser selvfølgelig ikke kan betragtes som endelige.

7. EVALUERING

Den evaluering af EUROFER-garantifonden, som er blevet foretaget af alle programpartnerne (Kommissionen, EUROFER og de deltagende finansielle formidlere), har vist, at dette pilotprojekt har givet gode resultater på EU-plan, nationalt plan og lokalt plan. Eksternaliseringen af fondsforvaltningen betyder, at Kommissionens deltagelse stort set begrænser sig til

overvågningsopgaver, så man sparer administrative og ledelsesmæssige ressourcer. Budgettet på 2 mio. EUR dækkede en portefølje på 127 lån med et samlet lånebeløb på næsten 12 mio. EUR. Det skal dog bemærkes, at dette pilotprojekt vil kræve, at Kommissionen og de deltagende partnere følger op på de projektrelaterede opgaver, indtil de sidste lån er tilbagebetalt senest i 2012.

Hvad angår EUROFER og de deltagende finansielle formidlere, er dette pilotprojekts additionalitet bevist gennem forøgelsen af de finansieringsmuligheder, der er til rådighed. Det er specielt blevet påpeget, at muligheden for at stille garanti for nye og innovative projekter har den yderligere fordel, at der ydes støtte til virksomheder, som kan have vanskeligt ved at opnå andre former for finansiering. En anden positiv ting var den effektive og mindre bureaukratiske procedure for tildeling af EUROFER-garantier.

Det skal igen bemærkes, at innovationskriteriet for udvælgelse af små og mellemstore virksomheder ikke i alle tilfælde er blevet anvendt af formidlerne, fordi de regionale karakteristika ikke gjorde det muligt, og de finansielle formidlere også skulle tage hensyn til jobskabelsesaspektet.

8. KONKLUSION

EUROFER-garantifonden har opfyldt de fastsatte mål og kan derfor anses for at være et vellykket pilotprojekt. I en situation med vedvarende problemer i forbindelse med omstruktureringen af kul- og stålområderne i EU og de nye medlemsstater har samarbejdet med en række specialiserede, erfarne partnere haft en positiv indvirkning på en række jobskabelsesprojekter, som er iværksat af små og mellemstore virksomheder.

Det, at næsten 100 % af midlerne er brugt, viser, at de små og mellemstore virksomheder har et stort behov for økonomisk støtte i de valgte EU-områder, som er berørt af de industrielle omstruktureringer inden for kul- og stålsektoren.

Man må imidlertid overveje, om pilotprojektet skal udvikles til et egentligt program. På den ene side kan man med et specifikt målrettet instrument koncentrere midlerne om prioriterede områder og sektorer, som det har været tilfældet her. På den anden siden har erfaringerne med dette pilotprojekt vist, at koncentrationen om bestemte områder kombineret med højteknologisektoren har været for begrænset til, at man kunne nå de ønskede mål. Det skal understreges, at der er andre instrumenter og programmer med bredere støttekriterier til rådighed i disse områder og sektorer. Specielt dækker det flerårige program til fremme af initiativ og iværksætterånd, navnlig for små og mellemstore virksomheder (2001-2005)¹⁵, allerede ovennævnte kriterier. I betragtning af Europa-Parlamentets anmærkninger til budgettet for 2000 kunne delvis overlapning med eksisterende instrumenter ikke undgås. De erfarne og specialiserede finansielle formidlere i dette EUROFER-projekt bør ikke desto mindre betragtes som egnede finansielle institutioner inden for rammerne af de eksisterende programmer.

¹⁵

Rådets beslutning 2000/819/EF af 20.12.2000, EFT L 333 af 29.12.2000, s. 84.

Det er stadig Kommissionens politik at anvende generelle instrumenter, som muliggør synlighed og stordriftsfordele i forbindelse med overvågningen og forvaltningen af programmerne. Derfor foreslår Kommissionen ikke, at dette pilotprogram forlænges med et nyt budget og et nyt retsgrundlag.

B5-504 Foranstaltninger til fremme af indfasningen i det almindelige budget af de aktiviteter, der er blevet finansieret over EKSF-budgettet¹⁶

Anmærkning i budgettet for 2000

Ny artikel

Europa-Parlamentets beslutning af 15. november 1996 om integration af EKSF i Den Europæiske Unions budget (EFT C 362 af 1.12.1996, s. 372).

Resolution vedtaget af Rådet den 21. juni 1999 om udløbet af traktaten om oprettelse af Det Europæiske Kul- og Stålfællesskab (EFT C 190 af 7.7.1999, s. 1).

Denne bevilling skal anvendes til finansiering af foranstaltninger med henblik på at lette overgangen mellem de aktiviteter, der traditionelt er blevet finansieret over EKSF-budgettet, og de programmer, der er opført i det almindelige budget, især inden for strukturfondene og forskningen. Den tager især sigte på at støtte aktioner, der som følge af deres særegenhed endnu ikke har noget modstykke i fællesskabsprogrammerne.

Bevillingen har til formål navnlig via EU-rådgivningskontorerne at fremme oprettelsen af nyskabende små og mellemstore virksomheder (SMV) i tilknytning til den industrielle omstilling inden for kul- og stålsektoren (væksthuse for iværksættere, adgang til industrielle hjælpemidler og finansieringsfaciliteter for lønmodtagerne inden for de områder, der er berørt af omstillingen) især inden for områderne miljø, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen.

Bevillingen skal også anvendes til at fremme initiativer, der så vidt muligt udvikles på et paritært grundlag (arbejdsgivere og arbejdstagere) inden for områderne information, uddannelse og aktivering i virksomhederne, navnlig i forbindelse med omlægning af arbejdstiden som følge af omstruktureringen.

Kommissionen sikrer, at de, der nyder godt af disse projekter, hovedsagelig kommer fra områder, der er berørt af de industrielle omstruktureringer inden for kul- og stålsektoren, herunder også områder i ansøgerlandene.

I 2001 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet en rapport om resultaterne af disse projekter og de aktiviteter, der har nydt godt af disse bevillinger.

¹⁶ EFT L 40 af 14.2.2000, s. 980-981: Europa-Parlamentet 2000/81/EF, EKSF, Euratom, Endelig vedtagelse af Den Europæiske Unions almindelige budget for regnskabsåret 2000.